

ISSN: 2181-9416

YURIST AXBOROTNOMASI

ВЕСТНИК ЮРИСТА * LAWYER HERALD

HUQUQIY, IJTIMOIIY, ILMIY-AMALIY JURNAL

CYBERLENINKA

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

РАХИМОВ Дониёр Бахтиёрович

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги
Юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш
институти профессори в.б., юридик фанлари доктори (DSc)
E-mail: Mrdoniyor72@gmail.com

ЮРИДИК ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИДА ШАРТНОМАВИЙ МАЖБУРИЯТЛАР БАЖАРИЛИШINI ТАЪМИНЛАШ

For citation (иктибос келтириш учун, для цитирования): РАХИМОВ Д.Б.
Юридик хизмат кўрсатиш соҳасида шартномавий мажбуриятлар бажарилишини
таъминлаш // Юрист ахборотномаси – Вестник юриста – Lawyer herald. № 4 (2025)
Б. 59–65.

4 (2025) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9416-2025-2-15>

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада юридик хизмат кўрсатиш соҳасидаги шартномаларнинг шахслар ўртасидаги, жамият ва давлат ривожланишидаги аҳамияти, ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш шартномаси ва юридик хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартнома тушунчалари, юридик хизмат кўрсатиш шартномаларининг турлари хусусида сўз юритилади. Шунингдек, фуқаролик-ҳуқуқий мажбурият тушунчаси, юридик хизмат кўрсатиш шартномасининг тарафлари бўлган ижрочи ва буюртмачининг мажбуриятлари баён этилади. Бундан ташқари, юридик хизмат кўрсатиш шартномаси бўйича олинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашнинг аҳамияти, шартномавий мажбуриятлар бажарилишини таъминлашнинг: неустойка, гаров, кафиллик, кафолат, қарздорнинг мол-мулкни ушлаб қолиш, закатат каби усуллари тўғрисида тўхталиб ўтилади. Юридик хизмат кўрсатиш соҳасидаги шартномаларда белгиланган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашда неустойкани қўллашнинг маъқуллиги ва бу борада шартномага қандай шартларнинг киритилиши мақсадга мувофиқлиги хусусида таклифлар илгари сурилади.

Калит сўзлар: ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш, юридик хизмат кўрсатиш, шартнома, мажбуриятлар, бажариш, таъминлаш, таъминлаш усуллари: неустойка, гаров, кафиллик, кафолат, қарздорнинг мол-мулкни ушлаб қолиш, закатат.

РАХИМОВ Данияр Бахтиярович

И.о. профессора Института переподготовки и
повышения квалификации юридических кадров
при Министерстве юстиции Республики Узбекистан,
доктор юридических наук (DSc)
E-mail: Mrdoniyor72@gmail.com

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИСПОЛНЕНИЯ ДОГОВОРНЫХ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ В ОБЛАСТИ ЮРИДИЧЕСКИХ УСЛУГ

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматривается значение договоров в сфере оказания юридических услуг в развитии общества и государства, понятия договоров возмездного оказания юридических услуг и договоров об оказании юридических услуг, виды договоров оказания юридических услуг. Также раскрывается понятие гражданско-правового обязательства, обязанности исполнителя и заказчика, являющихся сторонами договора оказания юридических услуг. Кроме того, будет рассмотрена важность обеспечения исполнения обязательств, полученных по договору оказания юридических услуг, способы обеспечения исполнения договорных обязательств, такие как: неустойка, залог, поручительство, гарантия, удержание имущества

должника, задаток. Выдвигаются предложения относительно целесообразности использования неустойки в обеспечении исполнения обязательств, указанных в договорах в сфере оказания юридических услуг, а также целесообразности включения в договор соответствующих условий.

Ключевые слова: возмездная услуга, юридическая услуга, договор, обязательства, исполнение, предоставление, способы предоставления: неустойка, залог, поручительство, гарантия, удержание имущества должника, задаток.

DANIYAR Rakhimov

Professor of the Training Institute for Lawyers, Doctor of Law (DSc)

E-mail: Mrdonyor72@gmail.com

ENSURING THE FULFILLMENT OF CONTRACTUAL OBLIGATIONS IN THE FIELD OF LEGAL SERVICES

ANNOTATION

This article examines the importance of contracts in the field of legal services in the development of society and the state, the concepts of contracts for the provision of legal services for a fee and contracts for the provision of legal services, and types of contracts for the provision of legal services. The concept of a civil-law obligation, the obligations of the contractor and the customer, who are parties to the agreement for the provision of legal services, is also disclosed. In addition, the importance of ensuring the fulfillment of obligations received under a contract for the provision of legal services, methods of ensuring the fulfillment of contractual obligations, such as: penalty, pledge, surety, guarantee, retention of the debtor's property, deposit will be considered. Proposals are put forward regarding the advisability of using penalties to ensure the fulfillment of obligations specified in contracts in the area of providing legal services, as well as the advisability of including relevant conditions in the contract.

Keywords: paid service, legal service, contract, obligations, performance, provision, methods of provision: penalty, pledge, surety, guarantee, retention of the debtor's property, deposit.

Юридик хизмат кўрсатиш соҳасида шартномалар тузиш, бу борадаги мажбуриятларни аниқ белгилаш ва уларнинг бажарилишини таъминлаш жамиятда ҳуқуқий муносабатлар барқарорликни мустаҳкамлайди, томонларнинг қонуний манфаатларни кафолатлаш орқали улар ўртасида ишонч ва адолатни таъминлаб, келиб чиқиши мумкин бўлган низоларни камайтиради ҳамда иқтисодий ва ижтимоий муносабатларнинг самарадорлигини оширишда муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Хизмат кўрсатиш соҳаси иқтисодий ривожланишнинг энг муҳим ва асосий тармоқларидан бири саналади [1].

Юқорида баён этилган фикрдан ҳам англаш мумкинки, хизмат кўрсатишга оид муносабатлар нафақат ижтимоий соҳа, шу билан биргаликда иқтисодиётнинг ривожланишида ҳам муҳим бўлиб, инсон, жамият ва давлат манфаатини таъминлайди [2].

Юридик хизмат кўрсатишнинг юқорида қайд қилинган аҳамиятини инобатга олган ҳолда унга оид қоидалар Ўзбекистон Республикаси Конституциясида ҳам белгилаб қўйилган.

Конституциямизнинг 29-моддасига кўра, ҳар кимга малакали юридик ёрдам олиш ҳуқуқи кафолатланади. Қонунда назарда тутилган ҳолларда юридик ёрдам давлат ҳисобидан кўрсатилади [3].

Ҳар ким ўз ҳуқуқлари ҳимоя қилувчи шахсни танлашда эркиндир. Шу жиҳатдан “ҳуқуқий ёрдам” ва “юридик (ҳуқуқий) хизматлар кўрсатиш тушунчалари ўртасига тенглик белгисини қўйиш мумкин [4].

Ушбу фикрдан, “ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги шартнома” атамаси “юридик хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартнома” тушунчаси билан бирхиллигини англаш мумкин.

Юридик хизматлар шартномаси бугунги кунда кенг қўлланилади. У юридик характердаги муайян фаолият ёки ҳаракатларни бажариш юзасидан амалга оширилади: ҳуқуқий масалалар бўйича маслаҳатлар (оғзаки ёки ваколатли) бериш, ҳуқуқий хулосалар тайёрлаш, турли ҳуқуқий ҳужжатларни (аризалар, шикоятлар ва бошқалар) расмийлаштириш; судларда жисмоний ёки юридик шахсларнинг манфаатларини ифодалаш ва ҳ.к. кабилар шулар жумласидан [5].

Юридик хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномага мувофиқ ижрочи буюртмачи кўрсатмаларига асосан, ҳуқуқий масалалар бўйича юридик хизмат кўрсатиш шартномасида назарда тутилган даражада ва шартларда хизматлар кўрсатиш ва зарур ҳужжатларни тайёрлаш мажбуриятини, буюртмачи эса агар шартномада бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, кўрсатилган хизматлар ҳақини тўлаш мажбуриятини олади [6].

Юқорида қайд қилинган фикрлардан ҳам аён бўладики, юридик хизмат кўрсатиш шартномаси ҳуқуқий масалалар бўйича хизматлар кўрсатиш, жумладан маслаҳатлар бериш, хулосалар ёки зарур ҳужжатларни тайёрлаш, судларда жисмоний ёки юридик шахсларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш агар шартномада бошқача шартлар назарда тутилган бўлмаса, кўрсатилган хизматлар учун ҳақ тўлаш каби мажбуриятларни ўз ичига олади.

Юридик хизмат кўрсатиш шартномалари ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш шартномалари туркумига кириб, улар билан боғлиқ муносабатлар Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси (кейинги ўринларда – ФК)нинг 38-бобида қайд қилинган қоидалар билан тартибга солинади.

Мазкур Кодекс 38-бобининг қоидалари алоқа хизмати, тиббиёт, ветеринария, аудиторлик, маслаҳат, ахборот хизматлари, таълим бериш, сайёҳлик хизмати ва бошқа хизматлар кўрсатиш шартномаларига татбиқ этилади.

Таъкидлаш жоизки, ФКнинг 37, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 48, 49 ва 51-бобларида назарда тутилган шартномалар бўйича кўрсатилган хизматлар бундан мустасно.

Таъкидланганидек, юридик хизмат кўрсатишга оид муносабатлар шартнома тузиш орқали вужудга келади.

☒ Шартномалар тўғрисидаги умумий қоидалар ФК “Мажбурият ҳуқуқи” номли III-бўлимнинг иккинчи кичик бўлимида ўз аксини топган.

Икки ёки бир неча шахснинг фуқаролик ҳуқуқлари ва бурчларини вужудга келтириш, ўзгартириш ёки бекор қилиш ҳақидаги келишуви шартнома дейилади (ФК 353-модда, 1-қисм).

ФКнинг 703-моддасида ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш шартномаси тушунчаси баён этилган бўлиб, унга кўра ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш шартномаси бўйича ижрочи буюртмачининг топшириғи билан ашёвий шаклда бўлмаган хизматни бажариш (муайян ҳаракатларни қилиш ёки муайян фаолиятни амалга ошириш), буюртмачи эса бу хизмат учун ҳақ тўлаш мажбуриятини олади [7].

☒ Шартномадан келиб чиқадиган мажбуриятларга, агар ФКнинг 26-боби (шартнома тушунчаси ва шартлари) ва шартномаларнинг айрим турлари тўғрисида баён этилган қоидаларда бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, мажбуриятларга оид умумий қоидалар (ФК 234–352-моддалари) қўлланилади.

Мажбурият – фуқаролик ҳуқуқий муносабати бўлиб, унга асосан бир шахс (қарздор) бошқа шахс (кредитор) фойдасига муайян ҳаракатни амалга оширишга, чунончи: мол-мулкни топшириш, ишни бажариш, хизматлар кўрсатиш, пул тўлаш ва ҳоказо ёки муайян ҳаракатдан ўзини сақлашга мажбур бўлади, **кредитор** эса – қарздордан ўзининг мажбуриятларини бажаришни талаб қилиш ҳуқуқига эга бўлади.

Мажбуриятлар шартномадан, зиён етказиш натижасида ҳамда ФКда кўрсатилган бошқа асослардан келиб чиқади (ФК 234-модда).

Юқорида қайд қилинганидек, мажбуриятлар бошқа асослар каби шартномадан ҳам келиб чиқади.

Шартномалар, хусусан юридик хизмат кўрсатишга оид бир неча турдаги шартномалар мавжуд бўлиб, улар қуйидагича баён этиш мумкин:

1. Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартнома (шартномавий хизматлар).

Бу энг кенг тарқалган шартнома турларидан бири бўлиб, адвокатлар, юристлар билан жисмоний ёки юридик шахслар ўртасида ҳуқуқий масалалар бўйича хизматлар кўрсатиш бўйича тузилади.

2. Юридик хизмат кўрсатиш шартномаси (абонемент асосида).

Бу каби шартномалар ташкилотлар билан юристлар ёки адвокатлар ўртасида муайян муддатга ҳамкорлик учун тузилади.

Асосий мақсади – белгиланган ойлик (ёки йиллик) ҳақ эвазига юридик ёрдам олиш.

3. Ишончнома асосида юридик хизмат кўрсатиш шартномаси.

Ушбу шартнома асосида юрист маълум бир иш бўйича буюртмачининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш учун бошқа шахс олдида ишончнома асосида ҳаракат қилади.

4. Суд ишларини юритиш бўйича шартнома.

Бу туркум шартномалар махсус равишда фақат суд жараёнларида иштирок этиш, даъво аризаси ёзиш, ҳимоя қилиш ва ҳ.к. учун тузилади.

Бу шартнома асосида юрист ёки адвокат судда буюртмачининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилади.

5. Юридик маслаҳат бериш тўғрисидаги шартнома.

Бу тур шартномалар қисқа муддатли бўлиб, аниқ бир масала юзасидан ҳуқуқий маслаҳат бериш учун тузилади. Масалан, шартнома лойиҳасини текшириш ёки ҳуқуқий хулоса бериш.

Шартномага асосланган муносабатларда иштирок этувчилар муайян ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга бўлади. Уларга риоя қилиш шартнома иштирок этувчиларига манфаат келтиради. Зеро, шартнома тузишдан кўзланган мақсад ҳам қонуний манфаат кўришдир.

Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартномада тарафлар: **ижрочи** – юридик хизмат кўрсатувчи (адвокат ёки юрист) ва **Буюртмачи** (жисмоний ёки юридик шахс) муайян мажбуриятларга эга бўлади.

☒ **Ижрочининг мажбуриятлари:**

– шартнома бўйича белгиланган хизматларни ўз вақтида ва тўлиқ кўрсатиш. Масалан, ҳуқуқий маслаҳат бериш, ҳужжатлар тайёрлаш, суд жараёнларида иштирок этиб, буюртмачининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш ва ҳ.к.;

– хизматларни малакали, ҳалол ва профессионал даражада бажариш. Масалан, қонунларга ва адвокатлик этикасига риоя қилиш;

– буюртмачига хизмат жараёнида юзага келган барча ҳолатлар ҳақида маълумот бериш. Масалан, суд иши ҳолати, ҳужжатлардаги ўзгаришлар;

– олинган ишончномага мувофиқ ҳаракат қилиш ва ваколат доирасидан четга чиқмаслик;

– буюртмачига тегишли бўлган барча маълумотларни махфий сақлаш. Жумладан, тижорат сирлари ва шахсий маълумотларни ошкор қилмаслик;

– хизмат кўрсатиш натижаларини қайд этувчи ҳужжатларни буюртмачига тақдим этиш. Масалан, бажарилган ишлар ҳақида далолатнома.

☒ **Буюртмачининг мажбуриятлари:**

– юридик хизмат кўрсатиш учун шартномада белгиланган ҳақни келишилган муддатда тўлаш;

- ижрочига хизмат кўрсатиши учун зарур бўлган маълумот ва ҳужжатларни ўз вақтида тақдим этиш;
- ижрочининг қонуний кўрсатмалари ва тавсияларига амал қилиш;
- шартнома бўйича ижрочига берилган ишончномани ўз вақтида расмийлаштириш;
- ижрочи томонидан тайёрланган ҳужжатларни ўз вақтида тасдиқлаш ёки тузатиш юзасидан фикр билдириш;
- юридик хизматларидан фойдаланиш давомида қонунбузарлик ҳаракатларини содир этмаслик.

Юқорида қайд қилинган мажбуриятларнинг лозим даражада бажарилиши учун уларнинг таъминланиши буюртмачи ва ижрочининг “манфаатлар муштараклиги”ни кафолатлайди.

Юридик хизмат кўрсатиш шартномаси бўйича олинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш муҳим аҳамиятга эга эканлигини англаб етишимиз учун қуйидаги фикрни келтириб ўтамиз:

“Мажбуриятлар бажарилишини таъминлашнинг цивилистик аҳамияти ва роли қуйидагиларда намоён бўлади деган хулосага келиш мумкин:

биринчидан, мажбурият бажарилиши кафолатланади;

иккинчидан, мажбуриятда иштирок этувчи тарафларнинг ҳуқуқлари ҳимояланади;

учинчидан, мажбуриятни бажаришга қарздорда рағбат уйғотилади;

тўртинчидан, иқтисодий ўсиш барқарорлигига салбий таъсир кўрсатадиган инфляция, ишлаб чиқариш даражаси пасайиб кетиши, етказиб берилган товарлар, бажарилган ишлар ёки кўрсатилган хизматлар учун тўловнинг амалга оширилмаслиги хавфи бартараф этилади;

бешинчидан, тарафлар мажбуриятни бажармаган ёки лозим даражада бажармаган бўлсалар, уларнинг зиммасига қўшимча мажбуриятлар юкланади ёки мажбуриятнинг бажарилишига эришиш учун қарздор мулки захираланиб қўйилади;

олтинчидан, мажбурият қарздор томонидан бажарилмаганида кафил зиммасига мажбурият бажарилиши юкланиши захираланиб қўйилади ва кредитор мажбурият билан боғлиқ бўлган талабларининг бажарилишини нафақат қарздордан, шу билан биргаликда кафилдан ҳам талаб қилиш ҳуқуқига эга бўлади;

еттинчидан, шартнома шартларини бажаришга тарафларда рағбат уйғотиш учун мажбуриятни виждонан бажаришга даъват этилиши орқали шартнома интизомининг мустаҳкамланиши таъминланади” [8. 31-32].

Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартномада томонлар оладиган мажбуриятларни таъминлаш учун бир нечта усуллар мавжуд: неустойка, гаров, кафиллик, кафолат, қарздорнинг мол-мулкини ушлаб қолиш, закатлат. Лекин, уларнинг ҳаммаси ҳам юридик хизмат кўрсатиш соҳасидаги шартномалардаги мажбуриятларнинг лозим даражада бажарилишини таъминлаб бера олмайди.

☒ **Энг мақбул усул: неустойка**

ФКнинг 260-моддасига асосан, шартнома шартларининг бузилиши учун томонлар неустойка (штраф ёки пеня) тўлаш мажбуриятини белгилашлари мумкин.

ФК 325-моддасига биноан, агар мажбуриятни бажармаганлик ёки лозим даражада бажармаганлик учун неустойка белгиланган бўлса, зарарнинг неустойка билан қопланмаган қисми тўланади.

☒ **Нега айнан неустойка?**

Юридик хизмат кўрсатиш кўпинча номоддий хизмат турига киради, яъни хизмат кўрсатувчи томон (адвокат, юрист)нинг билим, малака, вақт ва эътиборидан фойдаланилади.

Хизмат кўрсатиш бўйича барча шартнома мажбуриятларини ягона гуруҳга бирлаштирувчи умумий белгилар – объектнинг хусусиятидир. Бу, биринчидан, хизматларно ашёвий характерда бўлишини, иккинчидан, хизмат кўрсатувчининг шахсияти билан узвий боғлиқлигини назарда тутди [9].

Бундай хизматларда гаров, закат ёки мол-мулкни ушлаб қолиш амалда қўлланилмайди.

Неустойка – хизмат кўрсатиш муддати бузилганида ёки сифатсиз хизмат кўрсатилганида осон қўлланадиган таъминлаш усули. Неустойка жарима ёки пеня шаклида бўлади.

Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартномага қуйидагича шартларни киритиш тавсия этилади:

“Агар ижрочи шартномада белгиланган муддатда юридик хизматни кўрсатмаса, ўтказиб юборилган ҳар бир кун учун кечиктирилган хизмат қисмининг 0,5 фоизи миқдорида пеня тўлайди, бироқ бунда пенянинг умумий суммаси кўрсатилмаган хизматлар баҳосининг 50 фоизидан ошиб кетмаслиги лозим”.

“Агар буюртмачи кўрсатилган хизмат ҳақини ўз вақтида тўламаса, ижрочиға ўтказиб юборилган ҳар бир кун учун кечиктирилган тўлов суммасининг 0,4 фоизи миқдорида, аммо кечиктирилган тўлов суммасининг 50 фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорида пеня тўлайди”.

Таъкидлаш жоизки, пеняни тўлаш шартнома мажбуриятларини бузган тарафни хизмат кўрсатиш муддатларини кечиктириб юбориш, хизматларни кўрсатмаслик оқибатида етказилган зарарни қоплашдан озод этмайди.

Мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш усули сифатида неустойка эътироф этилар экан, бунда унинг мажбурият бажарилишига тарафларни рағбатлантириш хусусияти устуворлик касб этади. Чунки, неустойканинг рағбатлантирувчи кучи тарафларни ўз мажбуриятларини лозим даражада бажаришларига ундаб, уларни ҳаракатга келтиради ва мажбурият юзага келган пайтда қўзланган манфаатни таъминлайди [8. 63].

☒ **Нима учун бошқа воситалар номақбул?**

☒ **Гаров ва закат каби таъминлаш усуллари кўпроқ мулкый шартномалар (транспорт, уй-жой, кредит ва ҳ.к.) учун мос.**

Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартнома бўйича буюртмачи ижрочиға моддий активлар бермайди, шу сабабли гаров ва закатнинг амалда татбиқ этилиши ноқулай.

☒ **Қарздорнинг мол-мулкни ушлаб қолиш.**

ФК 290-моддасида қайд қилинган қоидалар ашёвий муносабатларда – товарларни бериш, иш бажариш шартномаларида қўлланилади.

Юридик хизматда бундай ашё, мол-мулк мавжуд эмас, шунинг учун бу усулни қўллаш маъқул эмас.

☒ **Кафиллик.**

Буюртмачи томонидан шартнома бажарилишини учинчи шахс кафолатлаши мумкин. Лекин, юридик хизмат шартномаларида бундай ҳолат кам учрайди, чунки хизмат кўрсатиш жараёни ва натижаси учинчи шахсга эмас балки айнан ижрочининг шахсий билим ва тажрибага боғлиқ.

Кафилликни кўп миқдордаги сумма акс этган, стратегик аҳамиятга эга шартномаларда қўллаш мақсадга мувофиқ.

☒ **Кафолат.**

Фуқаролик кодексида кафолат хизмат сифатини таъминлаш бўйича ҳуқуқий усул сифатида тўлиқ тартибга солинмаган.

Биз қуйидаги жадвалда юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларда олинган мажбуриятларнинг бажарилишига қайси таъминлаш усуллари қўллашнинг маъқуллигини келтириб ўтамиз:

№	Таъминлаш усули	Маъқуллик даражаси	Асос
1	☒ Неустойка	Юқори	ФКнинг 260-263-моддалари талабларига мос келади
2	☒ Гаров / Закалат	Паст	Моддий актив мавжуд эмас
3	☒ Мол-мулкни ушлаб қолиш	Паст	Ашёвий муносабат эмас
4	☒ Кафиллик	Оралиқ	Катта суммада фойдали
5	☒ Кафолат	Камчилиги мавжуд	Шахсият билан боғлиқ

Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларда мажбуриятларни таъминлаш учун неустойка (жарима ёки пеня)ни танлаш энг мақбул, ҳуқуқий жиҳатдан асосланган ва амалий ечим ҳисобланади.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларни тўғри тузиш ва уларда олинган мажбуриятларнинг лозим даражада бажарилишини таъминлаш, нафақат шартнома тузган тарафларнинг қонуний манфаатларини кафолатлайди, шу билан биргаликда жамият ва давлат равнақига ҳам муносиб ҳисса қўшади.

Иқтибослар/Сноски/References:

1. Полвонов А. Юридик хизмат кўрсатиш шартномасининг тушунчаси ва ўзига хос хусусиятлари. // Жамият ва инновациялар – Общество и инновации – Society and innovations. Special Issue – 01 (2022). – Б. 203.
2. Қаранг: Улашев Х.А. Мамлакат миллий иқтисодиёти ривожда хизмат кўрсатиш соҳасининг ўзига хос хусусиятлари. //Иқтисодий тараққиёт ва таҳлил. 2024, 2 (1) сон, –Б. 543-550
3. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. 2023 //https://lex.uz/docs/6445145
4. Имомов Н. Адвокатлар фаолиятининг фуқаролик-ҳуқуқий мақоми //“Ўзбекистон Республикасида адвокатурани такомиллаштириш муаммолари” мавзусидаги илмий-амалий конференция материаллари. – Тошкент: 2003. – Б.136.
5. Полвонов А. Юридик хизмат кўрсатиш тўғрисидаги шартнома ҳуқуқий моделининг хусусиятлари. //Жамият ва инновациялар – Общество и инновации – Society and innovations. Special Issue – 07 (2022). – Б.205.
6. Кратенко М. Договор об оказании юридической помощи в современном гражданском законодательстве: автореф. дис. ... кан. юрид. наук. – Томск: 2005. – С. 27.
7. Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик Кодекси. https://lex.uz/docs/180552
8. Рахимов Д.Б. Мажбуриятлар бажарилишини фуқаролик-ҳуқуқий таъминлаш. Монография, – Тошкент, “MUMTOZ SO‘Z”, 2021. – Б. 31-32, 63.
9. Маҳмудходжаева У. Ички ишлар органлари томонидан ҳақ эвазига кўрсатиладиган хизматларни фуқаролик-ҳуқуқий тартибга солишни такомиллаштириш: юрид. фан. фалс. докт (PhD). Дис... автореф. – Тошкент: 2021. – Б. 14.

YURIST AXBOROTNOMASI

4-SON, 6-JILD

ВЕСТНИК ЮРИСТА

НОМЕР 4, ВЫПУСК 6

LAWYER HERALD

VOLUME 6, ISSUE 4

ISSN 2181-9416

DOI JURNAL: 10.26739/2181-9416